

ЦИЛЈЕВА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера
 За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера на по године 6 перпера.
 За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату.
 Преплата се прима само у годишњем и полугод. роковима.
 Поједини број 20 пара за Црну Гору,— за Иностранство 25. пр.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Излази суботом

Одговорни уредник: М. Рамадановић

Преплата се шаље поштањем непосредно администрацији „Глас Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручице, г. Вељу Рамадановићу, к. ц. агенту у Нотор. Дописи се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.
 Отлази се шаљу администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број од пет цифара из пет словца по 4 пара за први пут, а за сва издања по 2 пара, из виших слова сразмјерно више.

МИ НИКОЛА I

по милости Божјој КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

Проглашujemo и објављујемо свима и свакоме, да је Народна Скупштина ријешила и да смо Ми потврдили и потврђујемо:

ЗАКОН

О

накнадним и ванредним кредитима у 1910. години

Члан 1.

У допуну буџета за 1910. годину одобравају се:

а) накнадни кредити од перпера 285,000 (двје стотине осамдесет пет хиљада перпера) и ванредним расходима, предвиђеним чланом 7. Финансијског закона за 1910. годину, и то:

тачка 1, са перпера	250,000—
" 3, " "	8,000—
" 4, " "	20,000—
" 7, " "	5,000—
" 12, " "	2,000—

б) накнадни кредити од перп. 98,000 (деведесет осам хиљада перпера), која се сума има распоредити на сlijедеће буџетске партије:

на партију 31. перпера	58,000—
" " 51. " "	30,000—
" " 191. " "	5,000—
" " 192. " "	5,000—

Члан 2.

За подмирење државних потреба, које нијесу предвиђене буџетом за 1910. год. одобравају се ванредни кредити у износу од перпера 306,489.50 (три стотине шест хиљада четири стотине осамдесет девет перпера и педесет пара), и то:

За дочек страних флота и мисија	Перпера	80,000—
За емигранте из сусједних држава	155,000—	
Министарству Унутрашњих Дјела за ванредне потребе	30,000—	
За пут Његовог Величанства Краља Господара у унутрашњост	2,000—	
За пут Његовог Краљ. Височанства Књаза Нашљедника у Лондон	22,000—	
За пут изасланика на словенски конгрес у Софију	3,097.34—	
За набавку великих дезинфектора	12,000—	
За исплату дуга општини ваوشي Цетиња	2,392.16—	

Члан 3.

Овлашћује се Министар Финансија и Грађевина, да ове одобрене расходе исплати из државне готовине и да учињени издатак покаже у Завршном Рачуну за 1910. годину.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу, кад га Краљ Господар потпише.

Препоручујемо свима Нашим Министрима, да овај закон обнародују и о извршењу се његову старају, властима заповиједамо, да по њему поступају а свима и свакоме, да му се покорвају.

Цетиње, 15. јануара 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Видио и ставио државни печат:
 Чувар државног печата,
 Заступник Министра Правде,
 Председник Министарског Савјета и
 Министар Иностранних Дјела,

Д-р Л. Томановић с. р.

Председник Министарског Савјета,
 Министар Иностранних Дјела,
 Заступник Министра Правде,
 Д-р Л. Томановић с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 М. Ђукановић с. р.

Министар Војни,
 Бригадир И. Ђуровић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
 Ф. Јерговић с. р.

Министар Просв. и Цркв. Послова,
 П. Вучковић с. р.

МИ НИКОЛА I

по милости Божјој КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

Проглашujemo и објављујемо свима и свакоме, да је Народна Скупштина ријешила и да смо Ми потврдили и потврђујемо:

ЗАКОН

О

накнадним кредитима у рачуну о употреби државног зајма Краљ. Црне Горе

Члан 1.

За извршење радова предвиђених Законом о државном зајму, одобравају се накнадни кредити од перпера 918,000— (девет стотина и осамнајест хиљада перпера), и то:

- 1) За довршетак пута Матешеве—Андријевица, прилог 2-а бр. 1. п. 300,000—
- 2) За градњу моста у Полимљу, на ријеци „Лиму“, пр. 2-а бр. 11 п. 18,000—
- 3) За градњу Владиног Дома прилог 2-б бр. 1. перпера 600,000—

Члан 2.

Овлашћује се Министар Финансија и Грађевина, да ове одобрене расходе исплати из прихода државног зајма и да учињене издатке у смислу члана 15. Закона о државном зајму, покаже у рачуну о утрошку истога зајма.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу, кад га Краљ Господар потпише.

Препоручујемо свима Нашим Министрима, да овај закон обнародују и о извршењу се његову старају, властима заповиједамо, да по њему поступају а свима и свакоме да му се покорвају.

Цетиње, 15. јануара 1911. г.

НИКОЛА с. р.

Видио и ставио државни печат:
 Чувар државног печата,
 Заступник Министра Правде,
 Председник Министарског Савјета,
 Министар Иностранних Дјела,
 Д-р Л. Томановић с. р.

Председник Министарског Савјета,
 Министар Иностранних Дјела,
 Заступник Министра Правде,
 Д-р Л. Томановић с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 М. Ђукановић с. р.

Министар Војни,
 Бригадир И. Ђуровић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
 Ф. Јерговић с. р.

Министар

Просвјете и Црквенијех Послова,
 П. Вучковић с. р.

МИ НИКОЛА I

по милости Божјој КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

Одобрили смо и одобравамо ријешење Народне Скупштине сазване у редован сазив за 1910. годину, које гласи:

„На основу става другог, члана 33. закона о државном буџету одобрава се, да се из уштеда по појединим партијама буџета за 1910. годину могу повећати са износом од перпера 187,283— (стотину осамдесет седам хиљада двије стотине осамдесет и три перпера) сlijедеће буџетске партије:

Из уштеда по партијама: 7, 8, 11, 13, 17, 26, 32, 39, 44, 46, 53, 61, 69, 70, 72, 73, 124, 134, 135, 142, 143, 144, 165, 166, 171, 174, 177, 187 и 189 да се повећају:

партија 3,	са перпера	28,000—
" 4,	" "	4,000—
" 5,	" "	3,500—
" 6,	" "	1,500—
" 9,	" "	600—
" 10,	" "	1,300—
" 28,	" "	500—
" 29,	" "	1,000—
" 30,	" "	1,000—
" 34,	" "	20,350—
" 36,	" "	1,500—

партија 42,	са перпера	80—
" 45,	" "	4,000—
" 47,	" "	2,000—
" 48,	" "	2,500—
" 52,	" "	20,000—
" 52а),	" "	9,000—
" 64,	" "	600—
" 65,	" "	1,800—
" 67,	" "	700—
" 75,	" "	12,613—
" 80,	" "	10,000—
" 88,	" "	8,230—
" 101,	" "	1,400—
" 106,	" "	100—
" 111,	" "	2,250—
" 114,	" "	1,000—
" 115,	" "	550—
" 118,	" "	4,000—
" 119,	" "	4,000—
" 125,	" "	120—
" 126,	" "	350—
" 128,	" "	5,000—
" 129,	" "	8,000—
" 130,	" "	1,500—
" 133,	" "	2,000—
" 137,	" "	300—
" 139,	" "	3,000—
" 140,	" "	1,000—
" 147,	" "	500—
" 148,	" "	110—
" 157,	" "	50—
" 158,	" "	8,000—
" 163,	" "	1,000—
" 167,	" "	3,600—
" 168,	" "	250—
" 170,	" "	4,100—
" 183,	" "	210—
" 190,	" "	120—

Овлашћује се Министар Финансија и Грађевина, да на основу овога ријешења учињене издатке покаже у Завршном Рачуну за 1910. годину.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши ово ријешење,

Цетиње, 15. јануара 1910. г.

НИКОЛА с. р.

Видио и ставио државни печат:
 Чувар државног печата,
 Заступник Министра Правде,
 Председник Министарског Савјета,
 Министар Иностранних Дјела,
 Д-р Л. Томановић с. р.

Председник Министарског Савјета,
 Министар Иностранних Дјела,
 Заступник Министра Правде,
 Д-р Л. Томановић с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 М. Ђукановић с. р.

Министар Војни,
 Бригадир И. Ђуровић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
 Ф. Јерговић с. р.

Министар
 Просвјете и Црквенијех Послова
 П. Вучковић с. р.

МИ НИКОЛА I

по милости Божјој КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра унутрашњих дјела постављамо:

За контрактуалног секундарног лекара при болници „Данило I“ Др. Ђура Мартиновића, са годишњом платом од три хиљаде (3000) перпера.

Наш Министар унутрашњих дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 9. јануара 1911 г.

НИКОЛА с. р.

Министар унутрашњих дјела,
 М. Ђукановић с. р.

— Ријешењем Господина Министра Унутрашњих Дјела од 10. јануара ове год., п. т. број 17,208, поштанско-телеграфске станице у Жабљаку и Лијевој Ријеци овлаштене су да, од 1. марта о. г. по н. к., могу измјенивати поштанске и телеграфске упутнице у унутрашњој и међународној радњи.

П. т. број 301/97. Из Поштанско-Телеграфског Одјељења Министарства Унутрашњих Дјела — 12. јануара 1911 г. на Цетињу.

— Ријешењем Г. Министра Просвјете и Црквенијех Послова од 5.—1.—1911. год. П.Бр. 4602. ех 1910. одликован је похвалницом г. Радивоје Милајић, председник школског одбора у Речинама, за савјесно вршење своје дужности.
 П.Бр. 4602. Из Канцеларије Краљевско Црногорског Министарства Просвјете и Црквенијех Послова, 8. јануара 1911. г. Цетиње.

ИСПРАВКА

У указу од 31. децембра 1910. год. оштампаном у 1. броју „Гласа Црногорца“ од 1. јануара тек године, односно уважења година службе г. капетана А. Саичића, случајно је изостао потпис чувара Државног печата: заст. Министра Правде, Председника Министарског Савјета, Министра Иностранних Дјела г. Д-р Л. Томановића и Министра Финансија и Грађевина г. Филипа Јерговића, што се овим исправља.

Број 168. Из канцеларије Министарства Војног, 14. јануара 1911. године. Цетиње.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Њ. Кр. Височанство Књагиња Наталија повратила се на Крушевац.

— Јучер, поводом рођен-дана Њ. В. цара Вилхелма од Њемачке, овд. њемачки посланик г. од Екарт пришао је честитања у „Гранд Хотелу“, гдје је привремено на стану. Од стране Њ. В. Краља Господара честитао је маршал Двора г. Славо Рамадановић, а од стране Кр. Владе Министар-председник г. Д-р Л. Томановић. На честитање су били и сви чланови овд. дипломатског кора. За то вријеме свирала је пред станом г. посланика наша војна музика.

ЗАПИСНИК XX РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ

КРАЉ. ЦРНОГОРСКЕ НАР. СКУПШТИНЕ
 држане 31. децембра 1910. г.

Председавао председник,

Мило Дожић

Секретар,

Сава Драговић

Присутни су били Министри: г. г. Марко Ђукановић, Иво Ђуровић, Филип Јерговић и Пери Вучковић.

Председник Мило Дожић, отварајући сједницу у 2^{1/2} часа после подне, саопштава Скупштини смрт њеног ревносног члана Благоја Ацића, позивајући је на једнодушан усклик: Бог да га прости!, чему су се посланици и одавали.

Марко Требешанин с обзиром на сиромашно стање Ацићеве фамилије, предлаже, да јој се издаду досадашње дневнице, које би пок. Ацића као посланика припадале.

Лабуд Петровић предлаже, да се уз оно што је Требешанин предложио, исплате укупни трошкови пок. Ацића.

Министар Филип Јерговић изјављује, да ће влада узети у прегрес приједлог Требешанина и Скупштини га поднијети на одобрење.

Прочитан је записник XVIII. редовне сједнице и примљен је без примједбе, као и записник XIX. сједнице, који је примљен с примједбом Мирка Мијушковића.

Прочитане су изводу молбе и жалбе: Сава Павловића из Жупе, Милана Ш. Ивановића из Драговољића, Сава И. Андрића с Његуша, Новице И. Чизмовића из Озринића, Николе Јанушевића из истога мјеста, Радивоја Милошевића из Лијевој Ријеке, коју је посланик Крсто Томовић узео за свој приједлог, и Луке И. Ђурашковића с Цетиња.

Прочитани су три указа Његова Величанства Краља Господара, којима је овлашћен Министар финансија и грађевина на подношење Скупштини законских приједлога: 1.) о накнадним и ванредним кредитима у 1910. г., 2.) о ванредним кре-

дита у рачуну о употреби државног зајма и 3). о употреби уштеда у јојединим буџетским партцијама за 1910. год. Читање указа саслушано је стојећи и праћено са бурним: Живио!

Прочитан је акт заступника Министра правде д-ра Лазара Томановића о највишој санкцији закона о измјени у закону о устројству судова, као и два акта Министра финансија Филипа Јерговића о највишој санкцији државног буџета и закона о измјенама и допунама у закону о измјенама и допунама у закону о порезу на приход од капитала и рада.

Прочитано је питање посланика Нова Грујића упућено на Министра финансија и грађевина о грађењу уклова у Ветренику, као и питање посланика Петра Добрецовића упућено на Министра — председника о исушивању улцињског поља.

Пријешло се на 1. тачку дневног реда: одговор Министра финансија на интерпелацију посланика Мила Драгојевића.

Министар финансија Филип Јерговић, одговарајући на ову интерпелацију, изјављује, да оне соли, о којој интерпелација говори, нема више у Бару од 10. овог мјесеца и да је то питање ријешено без икакве државне и народне штете тиме, што је лиферанту Жуткићу задржао извјесну количину соли на име евентуалне штете државне.

Интерпелант Мило Драгојевић, на чије су тражење прочитани уговор о лиферовању соли и реферат о истој, није задовољан Министровим одговором, тражећи анкету Скупштинску за извјештај ове ствари, у ком је смислу и предложио прелаз на дневни ред.

Даље говорили су по овој ствари: Ристо Бошковић, који је предложио своју мотивацију, Сава Вулетућ, д-р Секула Драљевић, Душан Вукотић, Ђорђе Милановић и Мирко Мијушковић, чија мотивација гласи: „Народна Скупштина је утврдила прије прелазна на дневни ред, да г. Министар финансија није одговорио ни на једно питање, којима би било условљено правилно ријешење ове интерпелације“.

Већином гласова Скупштина је усвојила мотивацију Риста Бошковића, која гласи: „Пошто је г. Министар финансија математички доказао, да материјалне штете по државну касу није било, да се пређе на дневни ред“.

Послије одмора пријешло се на 2. тачку дневног реда: одговор Министра унутрашњих дјела на питање посланика Риста Бошковића.

Министар унутрашњих дјела Марко Ђукановић одговарајући на ово питање, изјављује, да није до сада било могућно установити редован поштански саобраћај на путу Подгорица — Колашин, изражавајући наду, да ће у скоро бити те могућности чим се изврше потребне поправки на томе путу.

Ристо Бошковић, по свом схватању, не налази оправданим Министрове разлоге, јер тим путем могу пролазити и пролазе теретна кола, а кад могу ова, онда свакако могу и поштанска кола, те тражи што бржу установу редовног поштанског саобраћаја на томе путу.

Сједница је закључена у 6 часова у вече, а друга је заказана за 3. јануара 1911. г. у 3. сата по подне, с продужењем истог дневног реда.

Секретар, Председник,
Д. Петровић Мило Дожић

ЗАПИСНИК XXI РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ КРАЉ. ЦРНОГОРСКЕ НАР. СКУПШТИНЕ држане 3. јануара 1910. г.

Председавао председник,
Мило Дожић
Секретар,
Сава Драговић

Присутни су били Министри: г. г. Марко Ђукановић, Иво Ђуrowић, Филип Јерговић и Перо Вучковић.

Сједницу је отворио председник Мило Дожић у 3¹/₂ часа послје подне.

Прочитан је и без примједбе примљен записник предходне сједнице.

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Видака Пејовића с Ораха, Радомира Ђ. Маријановића из Краља, Шуја Р. Станића из истог мјеста, Ђока М. Ракочевића из Колашина, Милице Л. Ђураковића из Оџевића, Сава Ј. Стругара из Бара и Вукана Драговића из Велике.

Прочитана је телеграфска честитка Вуксана Ђ. Гојковића из Дуге, упућена Народној Скупштини поводом Нове Године.

Пријешло се на 1. тачку дневног реда: претрес извјештаја одбора за молбе и жалбе. Извјештај је Михаило Буквић.

Одбор је предложио, а Скупштина усвојила, да се у смислу чл. 100. т. 3. посланика одбаце молбе и жалбе: Лазара Чупковића, Јане М. Лекића, Илинке В. Зечевића, Тома Голе, Риста Алексића, Марице Р. Бошковића, Ђока Дућине, Шака Р. Влаховића, Јанка Вуксановића, Јанка Бошковића, Марице П. Маројевића, Милуне Павићевића, Јевта Цаковића, Стоје С. Јокановића, Сима Никовића, Марка М. Вељковића, Јовице Ђ. Крушића, Рада Алексића с другом, Мирка Симоновића

с друштвом, Божа Ушћумлића, Божа Лукљана — Божовића, Илије Вукићевића, Станице М. Мартиновића, Милоша Докића, Анђе Ђ. Ражнатовића, Сава Н. Ђулафића, Милутина С. Церковића, Јована Жујића, Јована Л. Милошевића, Маре Ђивановића, Сима Ш. Врбице, Стевана Тунаџа, Милана Граховца с друштвом, Сава Н. Укшановића, Виде Поповића, Ника Бошковића, Ђура Благотина, Мируне Митровића. Димитрије Стреличића, Неша и Милоша П. Чизмовића, Милоша Цицимла, Крстуна Ђурковића, Богдана Шарановића с друштвом и Стевана Ш. Рудојевића.

На приједлогу одборски, а у смислу чл. 103. т. 1. свога пословника, Скупштина је пријешла преко молба и жалба: Нова Ј. Мартиновића, одбора школе брезовичке, Тане Михаиловићске, Пера Ј. Марићевића, Кика Ракочевића, Глише Делибашића, Милуше М. Јауковића и Ђорђија Бојовића с друштвом.

По молби учитеља Ђока Ђурановића, односно уважења у године службе за пензију вријеме од 20. јануара до 1. септембра 1903. г., које је провео као привремени учитељ, — говорили су: Филип Протић, председник Мило Дожић, Мирко Мијушковић, Раде Радовић, Живко Драговић, Сава Вулетућ, чији је приједлог примио извјештај Михаило Буквић, као и Министар просвјете Перо Вучковић, на и Скупштина, а то је, да се Ђурановићу уважи то вријеме с тијем, да уложи 5% у пенсион фонд.

По приједлогу одборском и владином пристанку, Скупштина је у смислу чл. 103. т. 4. свог пословника донијела одлуке по молбама и жалбама: Саве И. Стевановића, Обрена М. Ковачевића с друштвом и попа Петра Мијановића с друштвом.

Послије одмора пријешло се на 2. тачку дневног реда: претрес извјештаја одбора за посланичке приједлоге. Извјештај је Станко Булатовић.

Одбор је предложио, а Скупштина усвојила, да се прије преко приједлога посланика Ђорђија Милановића за доношење пројекта закона о једнаком праву школовања, а за молбу учитеља Сава Весковића као приједлогу посланика Филипа Протића, с пристанком Министра просвјете Вучковића ријешила је, да се у школовању изједначи са учитељима из прве алијее чл. 77. закона о народним школама.

По жалби Шћепана Војводића као приједлогу посланика Саве Драговића, узимали су ријеч: Живко Драговић, Мирко Мијушковић, предлагач Сава Драговић, Малин Радовић, Филип Протић, Раде Радовић, председник Мило Дожић, Ђуро Дреџун, Ђорђе Милановић, Крсто Томовић, Михаило Буквић, Сава Вулетућ, чију је редакцију примио извјештај Станко Булатовић, као и Министар просвјете Перо Вучковић, на и Скупштина, а то је, да се Војводићева жалба упути Министру просвјете да поступи по закону према његовим документима.

Даље одбор је предложио, а Скупштина по пристанку Министра Вучковића примила, да се Симу Шилку у године службе за пензију урачуна и вријеме од 1. априла 1903. до 1. октобра 1910. г., које је као свештеник и наставник провео у Плевљима и Црној Гори као контрактурални чиновник.

У дебати по жалби Радисава М. Раичковића као приједлогу посланика Сава Вулетућа, односно 200 П. глобе, учествовали су: Милисав Николић, министар војни Иво Ђуровић, Благо Бошковић, Раде Радовић и Сава Вулетућ, који предлагаше да се Раичевићу врати неправедно одузета му глоба, али Скупштина је усвојила одборско мишљење, а то је, да се преко ове жалбе, односно приједлога пријеђе.

Сједница је закључена у 7 сати у вече, а друга је закључена за 5. јануара у 3 сата послје подне с продужењем истог дневног реда.

Секретар, Председник,
С. Драговић Мило Дожић

ЗАПИСНИК XXII РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ КРАЉ. ЦРНОГОРСКЕ НАР. СКУПШТИНЕ држане 5. јануара 1911. г.

Председавао председник,
Мило Дожић
Секретар,
Сава Драговић

Присутни су били Министри: г. г. д-р Лазар Томановић, Марко Ђукановић, Иво Ђуrowић, Филип Јерговић и Перо Вучковић.

Сједницу је отворио председник Мило Дожић у 3¹/₂ часа послје подне с напоменом, да записник предходне сједнице није могао бити готов за читање.

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Милована М. Лекића с друштвом из Краља, Тома С. Белошевића из Затријенча, Андрије Дедића с друштвом из Бара, Андрије Докића с Бате, Рамазана Европе из Улциња, Митра Ђоровића из

Међужваља, Мира Томовића с друштвом из Поља и Стануше Ј. Бановића с Ђуботиња.

Прочитане су у цијелости телеграфске жалбе Лазара Чобељића с Даниловића-града и Милинка М. Вујићића из Колашина.

Проитан је приједлог народног посланика Илије Јовићевића с друштвом о грађењу пута од Жабљака до Мораче, као и приједлог посланика Ђорђија Милановића о диоби путева на општинске, племенске и државне.

Прочитан је приједлог посланика Обрена Ръеза по жалби Мила Кр. Мартиновића с другом из Никшића, односно једне пресуде Великог Суда донесене по спору о дарованој земљи Бошка Вукајловића продају Стевану Вучинићу, оба из истог мјеста.

Прочитан је акт Министра просвјете и црквенијех послова, г. Пера Вучковића, о највишој санкцији закона о измјенама и допунама у закону о парохјском свештенству.

Пријешло се на дневни ред: наставак претреса извјештаја одбора за посланичке приједлоге.

Одбор је предложио, а Скупштина примила, да се прије преко приједлога народних посланика: Милисаве Николића по жалби Радула Раичевића, Малина Радовића по жалби Махила Ђетковића, Филипа Протића по жалби Величина, Сава Вулетућа по жалби Пера Мартиновића и Илије Јовићевића по жалби Атанаса Златарова—Македонца; а за приједлог Вука Кривокапића о основању трговачке школе ријешено је, да се исти као добар упути влади на даљи поступак, како је и одбор предложио.

Сви су предлагачи узимали ријеч по својим приједлозима и говорили у корист истих, а осим њих говорили су: и Министар војни Иво Ђуровић по приједлогу Милисаве Николића, Министар финансија Филип Јерговић по приједлогу Вука Кривокапића, Крсто Томовић по приједлогу Филипа Протића, заступник Министра правде д-р Лазар Томановић по приједлогу Сава Вулетућа, и Министар унутрашњих дјела Марко Ђукановић као и Сава Вулетућ по приједлогу Илије Јовићевића.

Сједница је закључена у 5 часова послје подне, а друга је заказана за 8. јануара у 3 часа послје подне с дневним редом: извјештај финансијског одбора о завршном рачуну државних прихода и расхода за 1909. годину.

Секретар, Председник,
Сава Драговић Мило Дожић

ЗАПИСНИК XXIII РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ КРАЉ. ЦРНОГОРСКЕ НАР. СКУПШТИНЕ држане 8. јануара 1911. г.

Председавао председник,
Мило Дожић
Секретар,
Сава Драговић

Присутни су били Министри: г. г. д-р Томановић, Марко Ђукановић, Иво Ђуровић и Филип Јерговић.

Сједницу је отворио председник Мило Дожић у 3¹/₂ часа послје подне.

Прочитани су записници XXI и XXII редовне сједнице, који су без примједбе примљени.

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Лазара Чобељића с Цетиња, Ђорђија Крунића с друштвом из Пиве, Госпаве К. Павића са Шавника, Стевана Гр. Зечевића из Лијеве Ријеке, Пера С. Божовића из Лимљана, Спасе М. Ђукића из Лијеве Ријеке, Милице М. Петровића из Велике, Станоја Ђукића из Лијеве Ријеке и Велике Ј. Милића из Гусиња, — које су упућене одбору за молбе и жалбе.

Прочитани су два указа Његова Величанства Краља Господара, којима је Министар финансија и грађевина овлашћен: 1.) да из прихода државног зајма може издати Министру војном 600.000 П., ради подмирења ванредних војних потреба, и 2.) да из прихода од продатих државних добара, намијењеног законодавним ријешењем за појачање капитала Хипотекарне Банке, може издати на привремену позајмицу 48.100 П. за исплату земљишта експроприраног у барском пољу за подизање вароши Бара, — који су упућени финансијском одбору на надлежни поступак.

Прочитани су приједлози народних посланика: Ђорђија Милановића с другом о грађењу пута Видрован—Јаворак, кадје Карађузовића с друштвом о дозволи куповања живога у Турској, Сава Вулетућа по жалби Вучића Р. Поповића из Лијеве Ријеке и Крста Томовића по жалби Зарије Р. Зечевића из истог мјеста, — који су упућени одсјецима за надлежне одборе.

Пријешло се на дневни ред: претрес извјештаја финансијског одбора о завршном рачуну државних прихода и расхода за 1909. г.

Извјештај су Гавро Протић и Ристо Бошковић, који је прочитао извјештај одборске већине, којим се приједлог закона о завршном рачуну прима, као и

извјештај одборске мањине, односно одвојено мишљење члана Сава Вулетућа, који га одбацује, а затим је према пронађеним указима објаснио редуцирање владиних прекорачења, за која је потребно накнадно законодавно одобрење.

Сава Вулетућ вели, да оно што је извјештај Бошковић сад изнио, најбоље показује колико је мизерна наша финансијска администрација, а да то у осталом не може начелно ослабити његово гледиште изнесено у одвојеном мишљењу, јер главно је да су та прекорачења чињена неправилно и противзаконито.

Илија Јовићевић не може дати свој глас за завршни рачун.

Мирко Мијушковић налази, да завршни рачун мора бити састављен не само по главама и партијама, но и по позицијама на основу чл. 61. закона о државном буџету, чему ни мало не иде на уштрб оно, што је у чл. 6. истог закона казано. За прекорачења доказује, да су чињена неуставно и незаконито, те с тога рачуна, да нема тога, ко би такво што одобрио.

Министар финансија и грађевина Филип Јерговић изјављује, да чл. 61. буџетског закона истина наређује састав завршног рачуна и по позицијама, али да чл. 6. истог закона сасвим противно наређује, те да докле год постоји контрадикција између чл. 61. и чл. 6. немогућно је завршни рачун састављати и по позицијама. Он у осталом налази, да овај и овакав завршни рачун даје довољно јасну слику, да Народна Скупштина може видјети, да је буџет за дотичну годину тачно извршен.

Душан Вукотић оправдава буџетска и ванбуџетска прекорачења, за која је потребно накнадно законодавно одобрење, одбијајући примједбе стављене на завршни рачун. Мисли, да је влада у томе три године правилно финансирала, јер поред уштеда у редовном буџету она је увијек налазила изворе за покриће ванредних издатака, тако, да је оставила суфицит од перпера 572.617 81, и Скупштина може мирне душе и чисте савјести примити дотични завршни рачун.

Скупштина је на начелном гласању примила приједлог завршног рачуна са 41 против 7 гласова.

Послије одмора пријешло се на посебан претрес приједлога закона о завршном рачуну.

Члан 1. и 2. усвојени су по пројекту, а чл. 3. по извјештају.

На коначном гласању приједлог је усвојен са 34 против 7 гласова.

Председник Мило Дожић на примједбу посланика Малина Радовића, Станка Булатовића и Сава Вулетућа — упутио је одсјеке Скупштинске, да у смислу чл. 77. пословника бирају нарочити одбор за сваки поједини приједлог, било владин или посланички.

Сједница је закључена у 6 часова у вече, а друга је заказана за 11. јануара у 3 часа послје подне с дневним редом: претрес приједлога закона о употреби уштеда по појединим партијама буџета за 1910. годину — ако одбор буде готов са извјештајем.

Секретар, Председник,
Сава Драговић Мило Дожић

Одговор Министра иностраних дјела г. Д-р. Томановића на питање народног посланика г. М. Николића, односно емиграције из Турке у XXV. скупштинској сједници.

Господо Народни Посланици!
Народни посланик г. М. Николићу управо ми је питање: којом политичком сврхом ми примамо толики број емиграната на наш терет, и зашто се мобилизира турска војска уздуж наше границе?

Господо, можете бити увјерени, да брига Краљев. Владе због ове емиграције није нимало мања од бриге свијех вас скупа. Послије оне емиграције из Херцеговине г. 1908. одма је слиједила друга из Беранског округа г. 1909. за којом је слиједило емигрирање како из Косовског вилајета тако из Скадарског, током цијеле 1910. године. Ви знате добро да је од памтивијека Црна Гора примала свакога без разлике поданства, вјере и народности, ко је у њој уточишта тражио; а тај наш стари обичај потпуно се слаже са међународним правом, по коме се управљају све просвијећене државе од највећих до најмањих. Па јесмо ли могли, јесмо ли смјели ми данас затворити врата онима, који су код нас уточишта тражили без понижења, угледа и достојанства државнога, на штету суверенитета Црне Горе?!

Примивши их у нашој држави, јесмо ли могли оставити на улици без крова и коре хљеба? И овдје ми је пријатна дужност, да изразим нашем народу захвалност на овој готовости, којом је прибјеглима прискочио у помоћ, не само обилатим добровољним прилозима, него је наше пограничко становништво добровољно примало емигранте и по својим кућама на први мах своју кору хљеба с њима дијелило.

Вршећи тако међународну и хуманитарну дужност. Краљевска Влада се одма стала заузимати код турске владе о слободном повратку емиграната на своја огњишта; а у исто време управила је меморијал Велесилама о тешком положају, у коме се Црна Гора налази усљед ове емиграције, да одбије од себе сваку одговорност за последице, које би се отуда могле изродити на нашој граници.

И ми се нијесмо узалуд заузимали. Као што се она прва емиграција из Беранског округа од г. 1909 слободно повратила својим кућама о Спасову дневи прошле године; тако су се у прошлог новембра слободно повратили са знатним олакшицама емигранти из Скадарског вилајета, с малом изнимком, и тада чекамо амнестију и за оне из Косовског вилајета.

Истина је, да је ова велика имиграција била на наш не мали материјални терет; али је такође истина, да примајући је, ми одговарамо историјском позиву Црне Горе, у коме је вазда била највећа снага њена, коју смо дужни не само чувати него је по могућности све више снажити.

Што се тиче мобилизације турске војске уздуж наше границе, мени није ништа познато. Турска влада није чак ни дипломатским путем кораке учинила против примања њених емиграната, знајући добро интенције, које руководе владу Његова Величанства нашег Узвишеног Краља Господара.

У осталом, Црну Гору која је била од последњег великог рата не само елементар мира, него и у најбољим односима са Турском, никакво застрашивање не би могло задржати од свога суверенског права и своје међународне хуманитарне дужности.

Одговор Министра-председника г. д-р Томановића на питање нар. посланика г. П. Добрецовића, односно исушења оцињског поља у XXV скупштинској сједници.

Господо народни посланици!

На питање, које ми је управо нар. посланик г. Добрецовић односно исушења оцињског поља, част ми је одговорити што слиједи:

На основу добивеног законодавног овлашћења, Краљ. Влада је одма ступила у преговоре са локалним друштвома, које се понудило за то предузеће, о коме смо унапријед имали најбоље информације с надлежне стране.

У овим преговорима имали смо јаку потпору и од стране чланова Државног Савјета, с којима смо заједнички проучавали услове, под којима можемо дати концесију у границама Скупштинског овлашћења. И ови су преговори трајали све до свршетка прошлог септембра, када смо потписали дотични прелиминарни уговор.

Прошлого децембра долазили су у Оцињу г. Брави са главним капиталистима и како смо извјештени, повратили су се потпуно задовољни, пошто су прегледали оцињско поље, оставивши у Оцињу потребне инструменте, те их чекамо дан по дан да коначни уговор потпишемо, и да рад отпочне.

Ми се надамо, да ће усјех наших преговора потпуно оправдати повјерење Народног Представништва, које је дало Краљевској Влади својим законодавним овлашћењем.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Г. Јања Денић, сулент издаће крајем фебруара ове године своје научно дјело „Етички закони као природни закони и као битност живота.“ У овоме дјелу писац износи манифестацију духа човечјег у свима формама, о циљу живота, и ријешава проблем Српства у вези са проблемом осталих Словена. Сваку поставку писац констатује статистиком. Чувени свјетски научњаци г. D-g d-r Störing, Freytag и Wreschner, професори филозофије и педагогије на циришком универзитету захвалили су г. писцу на овоме проблему и на мислима израженим у томе дјелу.

У овоме дјелу сваки ће наћи утјехе од највећег до најмањег. Нарочито ниједан од свештеника ни учитеља не би требао да остане без овог дјела. Поменуто дјело изнијаше 14 штампаних табака фирне хартије, а цијена ће бити за претплатнике 2-50 дин. Штампаче се толики број, колико буде претплатника.

Претилату ваља послати најдаље до краја јануара г. Живојину О. Дачићу професору и ујравнику држ. штампарије — Биоград. (за иностранство: Belgrad — Serbie).

Уредништво „Алманаха“ црногорских писаца моли ону г. г. писце који до сада нијесу послали своје радове да то одмах учине, јер ће „Алманах“ ући ових дана у штампу.

Трговинско-занатлијско-индустријски шематизам Кр. Србије на српском, њемачком и француском језику VI. из-

дање 1911/12. — формат 8-не, стр. 500, у редакцији *Ил. Јефремовића.*

Садржава око 40.000 адреса, трговца, занатлија, индустријалаца, адвоката, инжињера, банака, новчаних завода, рудника итд. итд., налази се у штампаним и почетком јануара 1911. године биће испослат свима пријављеним претплатницима. Ова књига, збир мучног и тешког рада биће драгоцен помоћник и упутник свакоме кога преглед кретања целокупне трговине, занатлијства, индустрије у Србији интересује, а тако исто неопходно је потребна за за сваког оног било трговца, занатлију или индустријалаца, који би хтио дјелокруг својих израђевина да прошири изван граница свог обичног домаћаја.

Цијена књиге у претплати 7-50 дин. у енгл. повезу и 6 дин. броширана.

Ова цијена важи за оне који би се пријавили до изласка књиге из штампе, иначе познија цијена, пошто је шток дио продат биће са 30% скупља.

Сва потребна обавјештења даје власник Св. Р. Христићи и Комп. Биоград, Балкан ул. 34.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Одликовања. Њег. Величанство Краљ Господар благоизволио је одликовати:

III. степеном Данилова ордена, ком. Мргуда Јовићевића, ађутанта Њ. Кр. Височанства Књаз Мирка, а V степеном Данилова ордена, Божа Гвозденовића из Подгорнице

Светосавска прослава. Јучер на дан Св. Саве српског просвјетитеља, држано је, послје св. литургије, у оvd. мушкој основној школи водо-освећење, па су затим ученици и ученице извршили програмни дио у пјевању и декламовању, у присуству великог броја грађанства.

Том приликом приложио је фонду сиромашних ученика цетињских основних школа, синчић г. Тодора Петковића, посланика краљевине Србије, перпера десет, на чему му школска управа благодарна. У вече је у просторијама „Зетског Дома“ држана светосавска бесједа, коју су приредили наставници и ученици оvd. Велике Државне Гимназије, у корист сиромашних гимназијалаца.

Бесједу су посетили Њ. Њ. Кр. Кр. Височанства Књаз Мирко, Књаз Петар и Књижевница Вјера и велики број отменог грађанства. Играња је трајала до 3 сата по поноћи.

Из друштва „Његош“. Пошто у петак, на Савин-дан, због недовољног броја присутних чланова није могла бити одржана главна скупштина, то је она одложена према друштвеним правилима, у први празнични дан по Савин-дану, то јест у недељу 16. о. мј., када ће се одржати без обзира на број присутних чланова.

Образовање Одбора по унутрашњости за прикупљање помоћи имигрантима из Старе Србије и Скендерије.

Кайетанија Андријевићка:

Председник Иван Бојовић; подпредседник Драго Војводић; благајник Радомир Вуковић; дјеловођа Миљивоје Драговић; чланови: Радош Ђукић, Зарија Вукашиновић, Радосав Јукић, Величко Јововић, Тодор Вулић, Радисав Ђукић.

а) Општина Коњушка: Ђоко Радоњин, Миличић Вучељић, Вукота Пајов, Милош Тошал, Милија Костов, Шаро Ђерковић, Тодор Јововић, Вук Војводић, Бацо Бабовић, Миро Лепосавић, Радосав Станојев, Милош Радошев и Милош Бабовић.

б) Општина Ђулићка: Милош Драговић, Гајо Драговић, Шћепан Драговић, Миличић Ђаковић, Јаков Луков, Јован Ђекић, Милош Вуковић и Велимир Бабовић.

в) Општина Усуциска: Никола Лалић, Миловоје Јововић, Вучеља Милованов, Милош Ђукић, Васо Фатић, Радуле Нововић и Бајо Остојић.

г) Општина Бојовићка: Илија Бојовић, Нико Бојовић, Дмитар Бојовић и Радомир Бојовић.

д) Општина Анђелатска: Вуко Алексић, Радосав Нерадовић, Вуко Нерадовић, Ново Спасојевић и Милош Јолић.

ђ) Општина Божићка: Васо Савић, Максим Масловарић, Михаило Дедовић, Димитрије Јукић, Миљивоје Дубак, Зоро Вучевић, Милоња Бапановић, Радисав Радунковић, Богдан Микетић и Вукајло Вулић.

Кайетанија Краљска:

Председник Драго Бакић; подпредседник Јоко Брадић; благајник Радуле Јојић; дјеловођа Бојина Болевић; чланови: Ђоко Вукић, Лако Радоњин, Петар Кићовић, Тома Јелић, Ђоко Вуксановић, Никола Бандовић, Милутин Лекић, Томо Драговић, Иван Васов, Илија Перутин, Муле Арсов, Милоња Мићовић, Обрен Радунковић.

а) Општина Краљска: Лека Лекић, Стеван Ђировић и Милић Маријановић.

б) Општина Облобрдска: Радуле Зоњић, Ђуро Лабовић, Милоња Лабовић и Крсто Драгојевић.

в) Општина Забрјска: Мирко Бакић, Тодор Бакић, Богдан Вукићевић, Мирко Бакић, Јован Бакић, Зарије Шабовић.

г) Општина Барска: Радован Станић, Илија Лазаревић, Дмитар Лекић, Гавро Мартиновић, Милоња Лабовић, Богић Микетић, Мирко Милићевић, Микета Ђинковић, Милић Драговић, Јован Станисавић, Радосав Јојић и Тодор Ивановић.

д) Општина Присојачка: Јаков Арсенијевић, Раде Протић, Милета Лакићевић, Радун Кастратовић и Стеван Кубуровић.

ђ) Општина Чукачка: Нико Миловић, Дмитар Тајић.

з) Општина Миравчинска: Петар Рајовић, Ника Нововић, Милета Рајовић, Михаило Мартиновић, Милан Вукић и Милета Милованов.

ж) Општина Салевићка: Радош Мартиновић и Милован Радојевић.

Кайетанија Тречацко-Шекуларска:

Председник Милош Бакић; подпредседник Ото Рмуш; благајник Вукадин Вулевић; дјеловођа Радош Јочић; чланови: Ђорђеји Машовић, Мираз Чукић, Васо Вукићевић, Мираз Рајичевић, Зеко Нововић, Лакић Марсенић, Миличко Арсенијевић, Мијајло Кастратовић, Драгоје Спалевић и Ново Гавров.

а) Општина Трешњевачка: Томица Чукић, Мирко Стојановић, Петар Маријановић, Новица Стојановић, Косто Вулевић, Богдан Вукићевић, Михаило Лалевић, Милутин Кастратовић, Радун Стојановић, Миљисав Вукићевић, Јован Машовић, Милан Вукајловић, и Максим Чукић.

б) Треча: Секуле Рајичевић, Радосав Нововић, Вучко Петрић, Томо Јочић, Радосав Војиновић, Иван Ивановић, Перо Васовић, Боле Пешић и Тодор Рајичевић.

в) Ријека: Вучко Ракетић, Павле Марсенић, Симо М. Марсенић, Грујо Марсенић и Иво Марсенић.

г) Мезгале, Ђетковићи, Улица: Павле Дујовић, Јован Николић, Ђуван Делетић, Радоје Радевић, Милован Портић, Мина Бабић, Вучић Бабић, Вукић Пантовић, Раде Бабић, Вукашин Дашић, Миљисав Дишић, Илија Дашић, Милош Рмуш и Радош Дашић.

д) Орах и Јашовићи: Петар Бракочевић, Лека Бракочевић, Радован Живковић, Радуле Живковић, Томица Поповић, Томаш Јашовић, Јосо Шарич, Васо Матовић, Јанко Божовић, Станиша Матовић и Милија Матовић.

ђ) Маслари и Лекићи: Зарија Кењић, Илија Кењић, Новица Кењић, Анто Маслар, Мишаило Маслар, Јован Лекић, Вукашин Лекић, Пеко Лекић и Павле Кукаљ.

е) Спалевићи и Рмуши: Гавро Спалевић, Спасоје Спалевић, Илија Спалевић, и Миро Булаић.

Кайетанија Полимска:

Председник Милија Ђулафић; подпредседник Радош Шошкић; благајник Милета Лабан; дјеловођа: Алекса Шаљић; чланови: Арсо Ђулафић, Михајло Јелић, Радован Мијовић, Михаило Крчић, Бацо Кочановић, Никола Јованов, Радоња Губеринић и Томица Масловарић.

а) Општина Грачаничка: Ђока Радивојевић, Милован Станковић, Панто Лабан, Периша Делетић, Милосав Ђукић, Милан Деловић и Милун Јелић.

б) Општина Машинска: Милета Коматина, Јеро Гарчевић, Миња Николетић, Радосав Мијовић, Богдан Зоговић и Лака Живаљевић.

в) Општина Муринаска: Лако Зоговић, Михаило Катич, Гаврило Ђорђејић и Радоје Лабан.

г) Општина Улотска: Аксо Шошкић, Миљивоје Шошкић, Радош Ђулафић, Радуле Влаховић и Михаило Шошкић.

д) Општина Лушка: Гавро Ђулафић, Радуле Ђулафић, и Јањо Ђулафић.

ђ) Општина Сутјеска: Милан Стијовић, Михаило Перовић и Илија Масловарић.

е) Општина Сеочка: Милета Митровић, Михаило Стијовић, Радош Губеринић, Радосав Фолић и Вучић Губеринић.

Кайетанија Величка:

Председник Новица Поповић; подпред. Радуле Марић; благ. Пујо Станић; дјел. Радосав Бошковић; чланови: Лека Кнежевић, Милован Вуковић, Радош Јокић, Милета Радевић, Арсеније Симоновић, Гавро Пауновић, Марко Стаматовић, Петар Бјелановић, Милован Огњановић, Арсеније Живаљевић, Саво Вучетић и Милић Јокић.

Кайетанија Љеворечка:

Председник поп Арсо Поповић; подпредседник Божо Н. Оровић; благајник Ристо Радевић; дјеловођа Божо Којић; чланови: Божо Милошевић, Новак Ацић, Милован Радунковић, Чубро Милошевић, Гавро Дујовић, Радисав Томовић, Јован Цалић и Вељо Зечевић.

Биоград, 10. јануара. „Одјек“ јавља да је руски посланик Чариков приликом свог бављења у Биограду саопштио приватно Пашићу, да је отоманска влада коначно одлучила, да сагради јадранску жељезницу према предлогу српске владе.

Солун, 10. јануара. Војни министар наредио је да се учини одмах сазив редића прве класе у Битољу, Прилепу и Куприли.

Беч, 11. јануара. Општи дио буџета за 1911. год., који је поднешен делегацијама, износи укупну своту од 4,485,898,03. Тражен је ванредни кредит од 20 милиона за војску и дјеломични кредит од 55 милиона за градњу четири дреднота од по 20,000 тона, три крстарице, дванајест торпедњака и 6 подводних бродова, чији трошак износи укупно 312 милиона, који ће бити подијељен на 6 година.

Атина, 11. јануара. Пуковник Лапатиотис, бивши министар рата, затворен је са четири подофицира, али се незна узрок.

Биоград, 11. јануара. Скупштина сесастала. Влада је поднијела истој законски пројект, односно набавке 15 нових брдских батерија.

Атина, 12. јануара. Ухапшење пуковника Лапатиотиса и шест подофицира наређено је од министра војног, усљед недисциплинарног понашања. У официрском кругу ва сматрају ствар од мање важности.

Токио, 12. јануара. Данас је извршена смртна казна над анархистима који су склопили били завјеру против живота царева.

Софија, 12. јануара. Краљ је синоћ примио Чарикова. Министарство финансија издало је окружницу по којој се од 27. јануара о. г. трговачка конвенција турско-бугарска ставља изван употребе. Бугарска роба биће при уласку у Турској подвргнута општој тафери.

Биоград, 13. јануара. Влада је поднијела Скупштини законски предлог, којим се тражи кредит од 200.000 динара за краљево путовање у иностранство и престолонашљедниково у Енглеску, на крунисање краља Ђорђа.

Софија, 13. јануара. Министар руски Сементовски умро је, послје дужег боловања.

Беч, 14. јануара. Цар је примио у аудијенцију посланика на Цетињу, барона Гисла. — Чариков, посланик Русије у Цариграду, стигао је овамо.

Петроград, 14. јануара. Бивши корејански министар принц Тчин-поми, нађен је јутрос објешен у своме стану. Исти је оставио писмо на бившег цара Кореје и 2500 рубаља за трошкове око спровода.

Правилник за знакове

Члан 1.

Знакови.

Све особље, које припада жељезничкој служби, па ма којег чина оно било, мора обратити највећу пажњу и послушност знаковима (сигналим), који су изложени на станицама, дуж линије и на влаковима.

Под именом знакова разумију се:

а) Знакови, који показују, да ли је линија слободна или запријечена.

б) Наредити или објавити полазак влака.

в) Објавити факултативне и ванредне влакове.

д) За маневре, које се морају вршити на станицама.

Члан 2.

Значење знакова.

Знакови дуж линије или на станицама састављени су: Дању од заставе црвених или зелених, ноћу од лантерна или фенера свијетлости бијело-зелених или црвених и од сталних аппарата, који служе, колико дању, толико и ноћу.

Заставе савијене о штапу (асти) или лантерне бијеле свијетлости, знакови су, који значе: „Слободан пут“.

Из пописа на дан 31 децембра 1909. год.

— ФАКТИЧНО СТАНОВНИШТВО —

Редни број	ВАРОШ	ОБЛАСТ	БРОЈ СТАНОВНИКА		
			МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	У ОПШТЕ
	1	2	3	4	5
1	Цетиње	Катунско-ријечка	3394	2501	5895
2	Подгорица	Зетско-брдска	5704	4191	9895
3	Ријека	Катунско-ријечка	968	764	1732
4	Дан-град	Зетско-брдска	831	497	1328
5	Никшић	Никшићска	2359	1727	4086
6	Колашин	Морачко-васојевићска	753	497	1250
7	Андријевица	Морачко-васојевићска	446	356	802
8	Бар	Приморско-црмничка	2188	1325	3513
9	Улцињ	Приморско-црмничка	2960	2421	5381
10	Вир-пазар	Приморско-црмничка	478	209	687
Св е г а			20,081	14,488	34,569

Број 8668. Из канцеларије Статистичког Одсека Краљ. Министарства Унут. Дјела, 9. октобра 1910., Цетиње.

Пожари и паљевине у Црној Гори у 1909 години. ПРЕГЛЕД ПО ОБЛАСТИМА

ОБЛАСТИ	БРОЈ			УКУПНА ШТЕТА				
	пожара	паљевина	случајева у опште	од пожара	од паљевина	износила је у опште		
							П Е Р П Е Р А	
1 Катунско-ријечка	1	1	2	500	766	266		
2 Зетско-брдска	5	3	8	25460	25940	480		
3 Никшићска	—	2	2	—	2300	2300		
4 Морач.-васојевићска	11	20	31	8970	9520	550		
5 Примор.-црмничка	3	2	5	760	880	120		
Св е г а			20	28	48	35,690	3,716	39,406

Број 11.111. Из канцеларије Статистичког Одсека Краљ. Министарства Унут. Дјела, 8. децембра 1910 г.

ЗВАНИЧНИ ОГЛАСИ

ОБЈАВА

На дан 25. јануара текуће године у 10 часова прије подне, Административно Одјељење Министарства Финансија и Грађевина, одржаће јавну лицитацију у својој канцеларији, за набавку 1300 кубних метара дрва за огрјев државних надлежстава на Цетињу, за идућу зимску сезону 1911. и 1912. годину.

Ко би се желио примити, да поменути количину дрва лиферије; нека се за ближа извјешта и услове обрати сваког радног дана у канцеларијске часове поменутом одјељењу.

Цетиње, 29. децембра 1910. године.

Број 8751. Из Канцеларије Административног Одјељења Министарства Финансија и Грађевина. 3,3

ПОЗИВ

Пошто се, — сагласно распису Кр. Министарства Финансија и Грађевина од 4. ов. мј. тек. год. број 38, а с позивом на одредбе 1-ог дијела закона о измјенама и допунама у закону о измјенама и допунама у закону о порезу, који је као саставни дијел 16-ог чл. истог закона; има, и на оне куће, које се не издају под кирију већ у истима сами сопственици живе, плаћати порез, — то се на основу тога позивају сви они, који посједавају своје куће у варош Цетиње и у дотична мјеста, која спадају у његов дјелокруг, да, како оне куће, које су већ издали под кирију, тако и оне, које им служе за личну своју употребу, најдаље до први фебруара ове године, пријаве подписаном Одбору, — уз тачан опис истих назначивши; под који се број и у којој улици или мјесту кућа налази, са колико и каквих одјељења и споредних грађевина, башта и т. д., ради одредбе овогодишњег пореза. За куће пак које су власници, као што горе рекох, већ издали под кирију, имају, као што је речено у другом одјељу овомошњег штампањог позива од 3. ов. мј. тек. год. број 5. доставити још и то: ко им у кућама станује и са колико мјесечне или годишње кирије поднијевши једновремено и судом потврђени писмени уговор о најму куће.

Уједно ставља се до знања свима онима на које се горњи позив односи, да ће се према сваком оном, који се истоме не буде до одређеног дана одазвао, промијенити одредбе 17-ог чл. закона о измјенама и допунама у закону о порезу а у вези са 27-им чл. истог закона.

Број 64.
Цетиње, 12. јануара 1911.
Поресни Одбор за варош Цетиње
Предсједник Одбора
Управник Царинарнице
капетан П. ПОПОВИЋ

ОГЛАС

Сви ниже изложени Закони за Краљевину Црну Гору, са назначеним цијенама, могу се добити на Цетињу у књижарама: Мартиновића и Иванишевића и А. Рајнавајна; у Подгорици у књижарама: Коста К. Станића и Рундо и Загора; у Никшићу: у књижарама: Симата Гарчевића и Ш Лаковића; у Велимију: код Коста Миљанића; у Колашину: код Степа Чујовића.

1. Устав за Књ. Црну Гору, перп. 1—
2. Закон наредбе, упуста и др. за осн. школе ... перп. 2—
3. Закон о нар. школама перп. —50
4. Закон о судском поступку у грађанским парницама ... перп. 1—
5. Закон о штампи ... перп. —50
6. Кривични Закон ... перп. 2—
7. Општи Имовин. Закон перп. 4—
8. Закон о изборима народних посланика ... перп. —30
9. Закон о уређењу Држаног Савјета ... перп. —30
10. Закон о пословном реду у Државном Савјету ... перп. —30
11. Закон о Министарској одговорности ... перп. —30
12. Закон о Експропијацији перп. —30
13. Закон о уређењу привредног Савјета ... перп. —20
14. Закон о привременом пословном реду у Народној Скупштини, перп. —40
15. Закон о јавнијем зборовима и удружењима ... перп. —20
16. Закон о држ. буџету перп. —30
17. Закон о парохиском свештенству ... перп. —50
18. Закон о јавним правозаступницима ... перп. —50
19. Трговачки Законик ... перп. —80
20. Закон о порезу на алкохолна пића и таксирању судских пресуда перп. —20
21. Закон о поступку судском у кривичним дјелима ... перп. 1-50
22. Закон о подјели, насељењу и уживању Бривске Горе ... перп. —30
23. Закон о измјенама и допунама у закону о изборима народнијех посланика ... перп. —30
24. Закон о административној подјели Црне Горе ... перп. —30
25. Закон о Устројству судова у Књ. Црној Гори ... перп. —30
26. Закон о измјенама у Кривичном Законику ... перп. —20

Број 152.
Цетиње, 11. марта 1910.
Управа Држ. Штампарије.

СЛИЈЕДИ ДОДАТАК

реду привезана и чим шеф станица даде знак за одлазак начином реченим у пређашњем члану, шеф влака обратиће се кондуктерима, наређујући им јаким гласом одлазак, на који кондуктери, ако буду готови, одговори ће дижући десну руку и то по дану, а по ноћи лантерну и непосредно даће знак за одлазак.

Члан 10.
Знакови за машинисте.
Машинисти имају на своје располагање звиждање локомотиве за знакове, које требају, као за позивање френи или свраћање позорности особља влака или оног станице или пруге или кад се ради о тешким случајевима, као помоћи и т.д. Три звиждука кратка и одијељена дата од машинисте наређују, да се френи позаторе; два звиждука кратка и одијељена наређују, да се френи отворе; један звиждук продужен позивље пажњу особља по слабом пролазима или сваки пут, кад се може посумњати, да трачнице могу бити ненадно запријечене.

Члан 11.
Поновљено звиждање значи тражење помоћи; на такав знак цијело особље службе обвезно је притећи непосредно у помоћ.

Правилник за покретни материјал

Члан 1.
Локомотиве и кола сваке врсте могу се употребити само онда, пошто су прије били подвргнути испитивању и пробама и пошто се удовољило у толико у ономе, у колико је садржано у односном запису.

Члан 2.
Колико локомотиве, толико и кола морају бити држани у добром стању. Локомотиве морају бити опскрбљене чистилицама, колико и за непосредно путовање, толико и за путовања у противном смислу.

Члан 3.
За локомотиву мора се држати један регистар, у ком ће се назначити дан уласка у службу, дан учињених проба, број превалених километара, учињена поправљења и обновљења њихових дијела, као такође и датум учињених периодичних испитивања.

Члан 4.
Локомотиве морају имати своје посебно име. Свака кола носиће увијек један број реда, иницијале жељезнице, којој припада и датум послједњег периодичног испитивања. Сва теретна кола носиће осим тога број сопственог терета и садржине. Барем свако 15 дана морају се парни котлови опрати, а сваки дан, прије него се употребе, морају се испитати за освједочење, да ли се све налази у реду и у савршеном стању.

Члан 5.
Свака штета, која се може овјеровити било на покретном материјалу, непокретним знаковима, зградама, жељезничком путничком тијелу и његовој надлежности, мора бити непосредно писмено јављена од којег год чиновника свом непосредном надлежнику, који ће у своје вријеме морати јавити Управи за потребите мјере.

Члан 6.
Свака штета, која се може овјеровити било на покретном материјалу, непокретним знаковима, зградама, жељезничком путничком тијелу и његовој надлежности, мора бити непосредно писмено јављена од којег год чиновника свом непосредном надлежнику, који ће у своје вријеме морати јавити Управи за потребите мјере.

Управа Барског Друштва.
Изашао је из Штампе
ДРЖАВНИ КАЛЕНДАР
Краљевине Црне Горе
за просту 1911. годину
Цијена му је 1 перпер
Може се добити на Цетињу у књижарама: Мартиновића и Иванишевића; у Подгорици у књижарама: Коста Станића и Рундо и Загора; у Никшићу у књижарама: Симата Гарчевића и Шпира Г. Лаковића у Колашину у књижари Степа Чујовића.
Број 17.
Цетиње, 13. јануара 1911.
Управа Државне Штампарије.

Зелени барјаци или лантерне значе: „Лаганост“.
Црвени барјаци или лантерне значе: „Заустављање“. Црвена боја показује увијек, без изнимке, непосредно заустављање. Машинисте морају употребити свако средство, да никад не прекораче знак заустављања.

Члан 3.
Слободан пролаз.
Слободно кретање влакова подразумијева се онда, кад нијесу изложени знакови, који значе „лаганост“ или „заустављање“.

Члан 4.
Заустављање једног влака.
У случају оскудице барјака или лантерне црвене свијетлости, непосредно заустављање једног влака може бити заповиђено живим кретањем руку у вис, или којим год другим начином, кадрим свратити позорност особља машине.

Члан 5.
На поглед једног знака заустављања.
Кад је влак у кретању, машиниста мора дати знак, да се позатварају френи и зауставити непосредно влак помоћу средстава, којима располаже.

Члан 6.
На поглед једног знака полаганости, машиниста предузимље једнаке мјере и може прослједити пут обичним путничким кораком.

Члан 7.
Кад би ради радња уздржавања или ради покварености овјеровљених на линији, било нужно, да се заустави или успори кретање једног влака или једне изоловане локомотиве, односно се знакови морају изложити на 100 мет. пред тачком, која се има заштитити и то ако је пут хоризонталан, а на 200 мет. ако пут силази за 15‰ или у случају густе магле.

Члан 8.
Знакови на влаковима.
Ноћу, редовити влакови, факултативни и изванредни, носиће испред локомотиве један или два велика фењера бијеле свијетлости, а на задним колима на крају влака, једну лантерну црвене свијетлости. Изоловане машине, које путују ноћу, носиће, колико сприједла, толико и страга локомотиве фењере бијеле свијетлости, а високо на димњаку једну малу лантерну зелене свијетлости.

Члан 9.
Знакови за јављање факултативних, изванредних и бис влакова.

Знак, да се најави један факултативни влак, да ће се првим влаком, који иде у истом смјеру:

Члан 10.
Дању изложивши један зелени барјак на задњој десној страни пошљедних кола — ноћу мијењајући скрајну црвену боју фењера на десној страни задњих кола са зеленом. Један изванредни влак биће најављен једним првим влаком, који иде у истом смјеру дању зеленим барјаком на скрајној лијевој страни задњих кола ноћу мијењајући црвену боју са зеленом на лијевој страни задњих кола. — У случају спрешности један факултативни или изванредни влак биће најављен једним првим влаком, који путује у противном смјеру, са слиједећим знаковима: Дању излагајући зелену заставу испред локомотиве на дну димњака — ноћу поставивши на истом мјесту један фењер зелене боје.

Члан 11.
Један влак бис, који слиједи један редовити влак, који путује у истом смјеру, најавит ће се: Дању са двјема зеленим заставама на боковима скрајње стране задњих кола; ноћу замјенујући зелену свијетлост са обим црвенима двјау задњих фењера скрајних кола.

Члан 12.
Знакови на станицама.
По станицама маневријери су опскрбљени звиждалицом и заставом за давање машинистима знакова маневра напред, наатраг или заустављање. Кретање штапића барјака или лантерне бијеле свијетлости показује кретање напријед; кретајући зелену заставу или лантерну исте боје, значи кретање наатраг, а застава или лантерна црвене боје показује заустављање.

Члан 13.
Шефови станица такођер су опскрбљени звиждалицом, а употребљавају је, да нареду шефу влака одлазак. Шефови влакова опскрбљени су трубом, а употребљавају је за наређивање одласка машинистима; одлазак ће пак се увијек дат са једним звиждуком за непарне влакове, а са два звиждука за парне влакове.

Члан 14.
По станицама, гдје су постављени посебни маневријери, маневре биће од истих управљене, а на станицама, које немају маневријера маневре биће напротив заповиђене од шефа влака знаковима маневријера.

Члан 15.
Прије одласка шеф станица и шеф влака увјериће се, да ли су сва кола у

Најљепши украси за кућу и породицу!

На основу рјешења Централног Одбора за прославу педесетогодишњице владања Њ. В. Краља Господара, потписати Одбор објављује, да се у трговачкој радњи г. Николе Кнежевића, на Цетињу, могу добити по сниженој цијени ова одборска издања:

Албум ВЛАДАЛАЧКЕ КУЋЕ ПЕТРОВИЋ—ЊЕГОШ са сликама Митрополита — Господара: Данила, Саве, Василија, Петра I. Светог, Петра II., Књаза Данила I. и Краља Николе I. и Краљице Милене, а даље са сликама свијех мушких и женских чланова Влад. Дома, живијех и преминулијех, као и дјете Њ. В. В. Краља и Краљице, са Зетовима и Унучадима. Овај је албум својом израдом право уметничко дјело, веома укусно укоричен, с утиснутим државним грбом и натписом у позлати, а продајна му је цијена само **5 перпера.**

Албум ИСТЕ САДРЖИНЕ, у веома укусном, јаком и луксузном повезу у кожи, с емаљираним испуњеним сребрним држ. грбом и окрајцима, ком је продајна цијена **50 перпера.**

Албум СЛИКЕ ИЗ ЦРНЕ ГОРЕ садржи слике наших дворова, јавних здања, манастира, мостова, свијех главних мјеста у Црној Гори, као и мјеста историјски значајних и најживописнијих наших предјела; албум је у укусном тврдом повезу, у платну, и стаје само **4 перпера.**

ДОПИСНИЦЕ обичне величине у бојама, по фотографским снимцима, и то: Улциња — 4 врсте, Бара — 3 врсте, старе Дукље — 2 врсте, Ријеке Црнорјевића — 2 врсте, и по 1 врста Подгорице, Вир пазара, водопада код Манастира Морачког и моста код Биоча; даље т. зв. „анкер-панорама“ Цетиња, Подгорице, Колашина, Манастира Острога и Плавница — по 1 врста, и Подгорице и Никшића — по 2 врсте.

Цијена је првим дописницама 10 пара комад, а дописницама „анкер“ 16 пара комад, а препродајцима и купцима преко 100 комада, уступиће се 20% рабата.

Наведена издања одборска израђена су у познатом уметничком заводу „Р. Мосингер д. д.“ у Загребу, те се — нарочито албуми — сама својом елегантном израдом најбоље препоручују као заиста најљепши украси за салон, библиотеку и кућу у опште.

Препродајци албума добијају 7% попушта од утврђених цијена. Наручбине из унутрашњости и са стране извршиће тачно и брзо комисионар одборски г. Кнежевић одмах по пријему износа по назначеним цијенама, а довољно је на купону односне општинске назначити — за која се издања новац шаље, и читко своју адресу исписати.

(3—10)

Из Ликвидационог Прославног Одбора.

Службени огласи

ОГЛАС

У смислу рјешења потписаног суда од 3. јануара ов. год. број 1 и архивна ознака доња, износи се на јавну продају доле описана непокретност — кућа — Стева Поповића са Цетиња, која је процијенена перпера 9.793.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписаног суда, а за исту се одређују три рока и то: 4. фебруара, 4. марта и 4. јуна ове године (од 9 до 12 прије и од 2 до 5 сати послје подне).

На првом року непокретност се неће продати испод процијенене вредности, на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијенене вредности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки је лциднтант предходно дужан положити јемство 10% од процијенене вредности.

Позивају се сви они, који имају на непокретност какво реално право, или право прече купње, да се пријаве суду прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

Кућа двокатна, која се налази у овој вароши, у Катунској улици број 16., дугачка (са зидовима) метара 7, а широка (са зидовима) метара 11. Израда саме куће како споља тако и изнутра обична је.

У њој има шест одељења, од којих су два обична, а четири прсте картатурске и марагунске израде.

Кућа са тезом има своје баште 260 кв. мет., која је ограђена високом авлијом.

Поменута кућа граничи: од истока својом баштом, а ова улицом Баја Пивљанина, од сјевера кућом и баштом Шпира Поповића, од југа кућом и баштом Марка и Станка Врбице и кућом Турског Посланства, а од запада Катунском улицом.

Број 2959—VI—1904—30.

На Цетињу, 3. јануара 1911. г.

— Општински Суд — за председника, судија, Т. Милошевић.

Р. 259, број 37, 1,1

ОГЛАС

На основу пресуде Краљ. Обласног Суда из Цетиња, од 27. октобра 1910. број 5152—IV—1910—700, износи се на јавну продају доле описана непокретна имовина Благоја М. Перовића из Трешњева, за измир дуга Митру Видонићу из Грахова. Имовина је процијенена перпера 300.— Продаја ће се извршити у канцеларији Капетанског суда у Бати.

За продају се одређују три рока и то: 1. фебруара, 2. марта и 2. јуна 1911. год. у три сахата послје подне.

На првом року непокретност неће се уступити испод процијенене вредности, на другом року хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ вредности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки је лциднтант дужан положити јемство 10% од процијенене вредности.

Позивају се сви они, који имају на речену непокретност какво реално право, као и право прече купње, да се пријаве потписаном суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

$\frac{1}{4}$ и $\frac{1}{6}$ рала орачине и $\frac{1}{4}$ косе ливаде са нешто удата попуњена буковом гором; граници: од истока имовином Благоја М. Перовића — узете за дуг Лазара Кривокапића, од сјевера Лазара Перовића, од запада Радована Банићевића, од југа истог Радована Банићевића и водопој Трешњевачки.

Број 1540—576—1910.

Бата, 1. јануара 1911.

Краљ. Капетански Суд капетан, Симо Ђ. Кривокапић

ОГЛАС

На основу пресуде Краљ. Обласног Суда из Цетиња, од 3. новембра 1910. број 5390—IV—1910—752.

Износи се на јавну продају доле описана непокретна имовина Ђетка М. Рогановића из Коњица дола, за измир дуга Лабуду Гончевићу из Граба. Имовина је процијенена перпера 4000. Продаја ће се извршити у канцеларији Кап. суда у Бати.

За продају се одређују три рока и то: 3. фебруара, 5. марта и 5. јуна 1911. год. у три сахата послје подне.

На првом року непокретност се неће уступити испод процијенене вредности, на другом хоће

и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ вредности, на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене. Сваки је лциднтант дужан положити јемство 10% процијенене вредности. Позивају се сви они, који имају на речену непокретност какво реално право, као и право прече купње, да се пријаве потписаном суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

I. 3 косе ливаде у „Драгов до“ и 14 листосјекса питоме горе, процијенено перпера 2150; граници: од истока Сава Биговића, од сјевера Ђетка Рогановића, од запада Стева Биговића и Паја Рогановића, од југа Паја Рогановића.

II. 3 косе ливаде у „Петровића до“ са нешто удата попуњен буковом гором, процијенено перпера 1850; граници: од истока и југа комун мало-цуцки, од сјевера и запада Новака Биговића и Петра Стевојића.

Број 1581—592—1910.

Бата, 1. јануара 1911.

Краљ. Капетански Суд капетан, Симо Ђ. Кривокапић

Р. 226, бр. 2, 1,1

Трговачки огласи

ОГЛАС. — На основу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим у Подгорици трговачку радњу са манифактуром под фирмом:

Подгорица, 22 децембра 1910.
Р. 25, бр. 1351, 1,1 Браћа Лукачевићи

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да обављамо разну трговину, у два локала; међутијем, моји синови: Хафиз Хашдија и Шефкет руководе свим пословима моје доле означене фирме:

Садик Лукачевић

Подгорица,

Новака Милошева улица бр. 17. 18. 19. 21.
Р. 40, бр. 1355, 1,1

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављамо, да обављамо разну манифактурну трговину са својим капиталом а под фирмом:

Браћа Ђурбузовићи

Подгорица,

Краља Николе улица број 1.
Новака Милошева улица број 1.
Р. 30, бр. 1355, 1,1

ОБЈАВА. — У смислу § 5. Трговачког Закона објављујемо, да у Подгорици, Вучидолска улица број 18, држимо за сада трговину разног црногорског одијела, продаја на мало и велико под фирмом:

Подгорица, 15. децембра 1910.
Р. 36, бр. 1355, 1,1 Нешо браћа Шћеповић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да објаржајем разну трговину под фирмом:

Бајрам-бег Османгић

Подгорица,

Вучедолска улица бр. 27.
Р. 25, бр. 1355, 1,1

ОБЈАВА. — Према § 5. Трговачког Закона јављам, да ћу и даље водити манифактурну радњу, под истом фирмом:

Подгорица, лице пјаче.
Р. 25, бр. 1355, 1,1 Омер Бег Османгић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да и даље под фирмом: „Хаџи Хафис Лукачевић“ обављају радњу разне трговине.

Шуђрија Х. Лукачевић

Подгорица,

Новака Милошева улица број 16.
Р. 30, бр. 1357, 1,1

ОБЈАВА. — Према § 5. Трговачког Закона јављам, да ћу и даље водити манифактурну радњу под фирмом:

Подгорица, лице пјаче.
Р. 25, бр. 1355, 1,1 Халил Бег Османгић

ОБЈАВА. — Према § 5. Трговачког Закона, објављујем, да ћу и даље обављати своју златарску радњу у Мирковој Вароши под фирмом:

Подгорица.
Р. 32, бр. 1356, 1,1 Митро Бурнић

ОБЈАВА. — Сагласно § 5. Трговачког Закона изјављујем, да у овој вароши у улици Биоградској под број 33. подржајемо трговачку радњу колонијалну на следећу фирму:

Подгорица, 23. децембра 1910. год.

Аџи Аџис Бр. Шаркића и ортак

Р. 34, бр. 1377, 1,1

ОБЈАВА. — Према § 5. Трговачког Закона објављујем, да ћу и даље обављати своју бакалску радњу под фирмом:

Подгорица, 23. децембра 1910.
Р. 25, бр. 1379, 1,1 Дервиш Реџић

ОБЈАВА. — Према § 5. Трговачког Закона објављујем, да ћу и даље обављати своју бакалску радњу под фирмом:

Подгорица, 23. децембра 1910.
Р. 25, бр. 1379, 1,1 Асан Бр. Ибричевић

ОБЈАВА. — Према § 5. Трговачког Закона објављујем, да ћу и даље обављати своју крчмарско-кафанску радњу под фирмом:

Подгорица, 23. децембра 1910.

Р. 25, бр. 1379, 1,1 Живо Лаиновић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона овим објављујем, да обављамо манифактурну радњу под фирмом:

Подгорица, 23. децембра 1910.

Ибраим Браћа Омрћевић

Р. 35, број 1379, 1,1

ОБЈАВА. — На основу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим ханску радњу са мјешовитом робом и пићем, и да ћу продужити и даље под истом фирмом:

Недајно.

Р. 28, број 1361, 1,1 Миле Жарковић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим трговачку радњу, манифактурну и мјешовиту робу под фирмом:

Подгорица, 22. децембра 1910.
Р. 30, број 1362, 1,1 Асан браћа Ракићи

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да ћу од нове године отворити трговачку радњу мјешовите робе на Велимље под фирмом:

Велимље, 31. децембра 1910.

Р. 28, број 1363, 1,1 Томо Мишовић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да у Велимљу држим кафанску радњу и истодобно водим трговину са живом стоком под фирмом:

Велимље, 20. децембра 1910.

Р. 29, број 1365, 1,1 Алекса Шакота

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да у Вучјем-долу водим трговину кафом, цукром и живом стоком под фирмом:

Опутна-Рудина, 15. децембра 1910.

Р. 28, бр. 1365, 1,1 Алекса Милошевић

ОБЈАВА. — У смислу § 5. Трговачког Закона објављујем, да водим трговачку радњу манифактурну и кафаном под фирмом:

Велимље, 18. децембра 1910. год.

Р. 27, број 1366, 1,1 Максим Перовић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим манифактуру; Бокешка улица бр. 13. под фирмом:

Подгорица.

Р. 25, број 1368, 1,1 Вуко Бр. Марковић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујемо, да држимо трговину манифактуру и теризску радњу; Бокешка улица број 11. под фирмом:

Подгорица.

Р. 25, број 1368, 1,1 Амзо бег Аверић, Мурат О. Буразеровић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим трговину — манифактуру; Бокешка улица број 12. под фирмом:

Подгорица.

Р. 25, број 1368, 1,1 Смаил Т. Булић

ОГЛАС. — Сагласно § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим у Буковици гостиничарску радњу под фирмом:

Судски број 814.

Буковица, 20. децембра 1910.

Р. 25, број 1370, 1,1 Живко Ђуфиловић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да обављамо обуфарску радњу — у Новака Милошева улици под фирмом:

Подгорица, 28. децембра 1910.

Р. 25, број 1380, 1,1 Хасан Смаиловић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да обављамо крчмарско-гостиничарску радњу под фирмом:

Бар.

Р. 20, број 1371, 1,1 Стево К. Дабановић

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да ћу држати крчмарску радњу под фирмом:

Улцињ, 28. децембра 1910.

Р. 23, бр. 11, 1,1 Тома Михајловић

ОБЈАВА. — На основу § 5. Трговачког Закона овим објављујем, да у Жабљаку држим кафанску и гостиничку радњу под називом:

Жабљак, 26. децембра 1910.

Илија Касалица
Р. 26, број 6, 1,1

ОБЈАВА. — У смислу § 5. Трговачког Закона овим објављујем, да држим у Жабљаку трговину разне робе под фирмом:

Жабљак, 21. децембра 1910.
Р. 23, број 7, 1,1 Амел Лачевић

ОБЈАВА. — У смислу § 5. Трговачког Закона објављујем, да у Жабљаку држим кафанску и гостиничарску радњу под фирмом:

Жабљак, 21. децембра 1910.

Р. 23, број 7, 1,1 Мињо Караџић

ОБЈАВА. — Према § 5. Трговачког Закона са овим објављујем, да држим у Жабљаку радњу мјешовите робе и пића под фирмом:

21. децембра 1910.

Р. 25, број 8, 1,1 Никола Ђерковић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да обављамо разну трговину под фирмом:

Подгорица, 27. децембра 1910.

Р. 30, број 10, 1,1 Медо Салагић

Објављујем према § 5. Трговачког Закона, да подржајемо манифактурну радњу у овој вароши под фирмом:

Подгорица, 27. децембра 1910.

Р. 22, број 12, 1,1 Ислам браћа Вранић

ОБЈАВА. — Према § 5. Трговачког Закона објављујем, да ћу даље водити у овој вароши разну трговину, коју сам према ранијем извјешју до сад водио под фирмом: „Марко Гураши“, а од сад под својом фирмом:

Ст. Бар.

Р. 38, број 13, 1,1 Нико А. Филиповић

ОГЛАС. — Објављујем према § 5. Трговачког Закона, да подржајемо манифактурну радњу у овој вароши под фирмом:

Подгорица, 3. јануара 1911. год.

Р. 30, број 1369, 1,1 Дервиш Бибезић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да овље на Велимљу водим кафанску радњу под фирмом потписатог:

Велимље, 20. децембра 1910. год.

Р. 27, број 14, 1,1 Мијајло Ераковић

Извршујемо наређење § 5. Трговачког Закона и објављујем, да држим обуфарску радњу у Мирковој Вароши под мојом фирмом:

Подгорица, 28. децембра 1910.

Р. 25, број 15, 1,1 Ристо М. Мугоша

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона част нам је изјавити, да у овој вароши обављамо трговину радњу под нашом фирмом:

Подгорица, 29. децембра 1910. год.

Р. 30, број 16, 1,1 Божо браћа Николићи

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Трговачког Закона објављујем, да водим обуфарску радњу овдје у Приградни на фирму доле потписатог:

Приградина, 22. децембра 1910.

Р. 25, број 17, 1,1 Видак Вукићевић

Према § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим манифактурну радњу у овој вароши у кругу пјаче под фирмом:

Подгорица.

Нешо Ристовић

Према § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим манифактурну радњу у овој вароши у Призренској улици под фирмом:

Подгорица.

Зарија Мишовић, Стеван Радовић

Према § 5. Трговачког Закона објављујем, да држим манифактурну радњу у овој вароши у кругу пјаче под фирмом:

Подгорица.

Ђоко Поповић

Према § 5. Трговачког Закона објављујемо, да држим

Прва Никшићска Штедионица У НИКШИЋУ

Извјештава своје акционаре, да ће се 30. јануара ов. г. у 9 сати прије подне одржати у Штедионичном локалу

XI РЕДОВНА ГЛАВНА СКУПШТИНА

са овим дневним редом:

1) Избор перовође двојице акционара за овјеру скупштинског записника и тројице акционара за бројање гласова;

2) Извјештај Управног Одбора о раду Штедионичном у 1910. години, и читање закључних рачуна са приједлогом о подјели чистог добитка акционара I. и II. кола;

3) Извјештај Надзорног Одбора;

4) О одобрењу закључних рачуна и подјели чистог добитка акционара I. и II. кола и о давању разрјешнице Управном и Надзорном Одбору за рад и рачуне у прошлој 1910. години;

5) Избор једног члана Управног Одбора из мјеста;

6) Избор Надзорног Одбора;

7) Евентуални приједлози акционара. Скупштини имају право присуствовати сви акционари I. II. и III. кола, те се моле да у што већем броју на скупштини дођу.

Никшић, 2. јануара 1911.

Предсједник Управног Одбора
Р. 160, бр. 30, 1, 1 кап. Мато Катарић.

ОБЈАВА

На основу ријешења ванредне Скупштине наших акционара од 5. новембра о. г. а по одобрењу госп. Министра Унутрашњих Дјела, бр. 10538. од 25.—XI.—1910. г. стављамо на знање, да је измијењен чл. 50. став први правилника који сад гласи:

„Управни се одбор састоји из 7 чланова од којих најмање петорица морају становати у Никшићу и које Главна Скупштина бира из средине акционара према одредбама овога правилника“

Тако исто измијењен је и чл. 64. правилника гдје је измијењено да у мјесто 5 чланова имају бити 3 члана Надзорног Одбора.

ЦРНОГОРСКА ПИВАРА „ОНОГОШТ“
Р. 95, бр. 31, 1, 1 у Никшићу

ОБЈАВА

Из своје слободне руке продајем своју кућу, која се налази у вароши Улцињу од четири одјелења. Ко жели поменути купити нека се обрати потписатоме.

Улцињ.
Р. 31, бр. 1297, 2, 3 Саво Ж. Стојановић

Свак може да научи лако и јевтино, код своје куће:
ПРОСТО И ДВОГУБО КЊИГОВОДСТВО трговачкој кореспонденцији и рачуне.

Бесплатна обавештења даје радо свакоме
Уредништво Трговачких Писама
П. п. бр. 1298, 2, 10 Паланка — (Србија)

ПРОМЈЕНУ старих биљег и дописница жели
August Loidl
П. п. бр. 1272, 2, 3 Bad Jschl (Autriche)

ПРОДАЈЕМ за готово, добро уређену од 30 мет. дугачку дупле ширине кућу, на бошку у Мирковој вароши, и у улицама Краља Николе и Херцеговачкој.

Кућа има осим велике добро уређене кафане још пет одјељења, а споља кухину, нужник, тезу и дворште.

Купац се може за услове обратити на адресу
Вико Кордић
П. п. број 9, 1—4 Подгорица (Црна Гора).

Д-р Јован Кујачић на Даниловом Граду набавио је у великој количини најновији Ерлихов лијек од сифилиса „606“ и лијечи по упутствима, добивеним од самгга Ерлиха све врсте сифилиса.
Р. 28. број 1328. 2, 3

„ТЕЛЕГРАМ“

ПАРИЗ ЦЕТИЊЕ

СТИГАО ЈЕ КОД САВРШЕНОГ ОБУЋАРА, НАЈБОЉИ ФРАНЦУСКИ ШЕФРО, БОКС И ЋОН. За то ко хоће добру; лијепу и трајну обућу тај нека тражи само Судар обућу, те такву и препоручује.

С поштовањем

Петар Судар,
савршени обућар.
Р. 38, број 1316, 2, 3

СА СВИМ СПУШТЕНА ЦИЈЕНА. Ушљед настуљених околности у стању сам, само за 4 перпера и 90 пара понудити један елегантни, изврсни американски, од дубле злата швајцарски џепни сахат, који иде 36 сати, електрички са чистим златом позлаћен, са гаранцијом од 4 године. Два комада вриједи 9 перпера и 30 пара. Уз сваки сахат дајем бадава један позлаћени ланац. Без ризика. Наручину шаљем уз готов новац или уз доплату.
Р. 75, бр. 33, 1, 2 Е. Holzer, Krakau Stradom 1846.

АСИКУРАЦИОНИ ЂЕНЕРАЛИ

(ASSICURAZIONI GENERALI)

У ТРСТУ

ДРУШТВО ОСНОВАНО 1831. ГОД.

ГАРАНТНИ ФОНД

КР. 366,829.741,68.

Обезбјеђени капитал на живот до краја 1909. износио је:

КР. 1.034 МИЛИЈОНА

Црногорска Банка на Цетињу је главно заступништво за Краљевину Црну Гору.

те се за осигурање може свако обратити било њој, било њеним филијалама и заступништвима у унутрашњости, било пак банчином подзаступништву за Никшић и околину: Никшић. Тргов. Акц. Друштву.

Друштво прима обезбјеђења живота уз најповољније услове и са свим умјереним премијама.

Assicurazioni Generali — Трст.

П. п. Бр. 1116, 3, 12

ТРГОВАЧКО

ОРИЈЕНТАЛСКО ДРУШТВО

Анонимно Друштво. — Капитал од 3.000,000 франака
у злату потпуно уплаћен.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА РОБУ У БАРУ

Са сопственим стовариштима у слободној луци, агенцијама и стовариштима у Подгорици и у Скадру (Албанија) Комисијони и заступништва:

Агенција Парабродског Друштва
„Пуљије“ у Бару.

Централна Администрација Друштва је у Венецији. Банкарско Одјељење је у Цариграду са додатим Одјељењем робе за Левант (Исток).
П. п. бр. 387. 12, 24

ЈАВНА ЛИЦИТАЦИЈА

Одбор школе команске позива подузимаче грађевина, да на дан 30. јануара 1911. године изволе доћи на лицитацију за грађење нове школске зграде у Команима. Школска зграда бити ће првокласна са двије учioniце и два учитељска стана. Онај, који буде подузео грађење поменуће школе, треба да положи унапријед кауције 10% у готовом новцу или у непокретности потврђено судом. На означени дан лицитација ће се извршити у канцеларији шк. одбора од 8—12 прије и 3—4 послје подне. План школе и ближи услови могу се видјети сваког радног дана код управитеља школе.

Број 101. Из канцеларије одбора школе команске.
Р. 100, бр. 1359, 2, 3

ОБЈАВА

Одбор школе у Срској дана 23. јануара 1911. године, држаће јавну лицитацију за градњу школске зграде по плану треће класе.

Личитација ће се одржати реченом дану у просторијама основне школе од 9—12 сати прије подна и од 3—5 послје подна.

Сва потребна објашњења лицитанти добиће тога дана од школског одбора. Лицитанти су дужни дати одбору кауцију од 10% било у готову новцу било у непокретној имовини.

Лајковићи, 15. децембра 1910. г.

Предсједник шк. одбора
Рашо Рашовић
Р. 80, бр. 1330, 1, 1

П. п. број 1360,

1,20

Извјешћујемо све наше сроднике, пријатеље и познанике, да ћемо нашем предрагом и премилом оцу, односно ћеду

† Војводи МИЈАЈЛУ

давати четрдесето-дневни парастос у неђељу, на 23. овог мјесеца у 10 сати пред подне, а на гробљу где је наш предраги и незаборављени покојник сахрањен.

Враничке Њиве, 14. јануара 1911. г.
Доживотно ожалашћени синови: ком. Милутин, Ђуро и Милош, унук Стево.
Р. 62, број 58, 1, 1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти наше никад непрежаљене снахе

† ЈАНИЦЕ (ЈАНЕ)

која се послје дугог и тешког боловања пресели у вјечност у најљепшем цвијету младости — у 26. години живота, — сматрамо за особиту дужност, да овим путем изјавимо вјечиту захвалност овдашњем чиновништву и грађанству обојег пола, који у великом броју пратњу увеличаше и нашу драгу покојницу до вјечне куће испратише.

Такође неизмјерна хвала и свима нашим пријатељима и познаницима, који нам макар којим начином изразише саучешће у нашој жалости.

Подгорица, 27. децембра 1910.
Ожалашћени: (у име осућног мужа, који се налази у Америци и остале родбине).

Р. 98, бр. 35, 1, 1 свекар Шуко Дедовић.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Смрт, тај неумитни судија отрже нам из наручја наше мило једанајесто-мјесечно јединце

† ДУШАНА

који се пресели у вјечност 3. ов. м. послје дводневног боловања, те нам зададе тешки ударца. Неможемо, а да овим путем не изјавимо особиту благодарност: Додошанима, Дујељанима, Жупљанима, Бољевићима и Зећанима, који у онако великом броју похиташе и милог нам Душана ожалише.

Особито остајемо захвални браћи Вранинашима, који се непрестано налажаху око постеље покојникове и братски га оплакаше и до вјечне куће испратише. Такође особита хвала учитељу г. Далчевићу, који са својим ученицима увелича спровод.

Још једном свима доживотно хвала.

Врањина, 7. јануара 1911. г.
Ожалашћени: дјед оф. Мићо, отац потпоручик Машо, мајка Марија — Радановићи са осталом родбином.
Р. 115, бр. 40. 1, 1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

С тужним срцем и болом у души јављамо свим нашим сродницима и пријатељима, да се наш нигда непрежаљени супруг, односно отац, брат и рођак

† Ристо Милошев Дрецу

артиљеријски официр

пресели у вјечност 21. децембра 1910. године. Покојни Ристо се родио 1858. године, а већ 76. године као дијете дао је доказа о свом херојском полету у бој на Горици код Подгорице, што су му одоставјерила ратничка одличја, која су му прси красила, као и производство у чин артиљеријског официра. И ту се покојник види достојан свога позива, те је одмах и постављен за управника града Лесендра, коју дужност након низ дугих година напустио ушљед порушеног здравља.

Покојник је сахрањен у Улцињу далеко од своје браће и рођака 23. прошлог мјесеца уз прописане му војничке почести и саучешће многобројног грађанства и околних племеника.

Јављајући ову тужну вијест, неможемо да не одамо нашу дубоку благодарност господину Министру војном Иву Ђуровићу, бригадирима Мартиновићу и Кусовцу, командире Јовану Пламенцу, попу Вучковићу, капетанима: Мартиновићу, Лекићу и Ђурашковићу; Крдуњу Ђурашковићу и Периши Кусовцу и многим другим на телеграфско саучешће.

Нек је наша дубока захвалност свештенику Вујановићу, који је над покојником опиијело извршио, доктору Пери, који се својски око покојника заузимао, командире Ђурашковићу и официрима на указане му војничке почести; учитељима Ђуришићу и Стојовићу, који са ђацима спроводу присуствоваше.

Особито хвала официру Јошу Филиповићу и учитељу Ђуришићу, који се са покојником са онако лијепим и осјетљивим говорима опростише. Хвала грађанству вароши Улциња, браћи Лујботићанима, који и поред ружног времена у великом броју добоше да покојника до вјечне куће испрате.

Особита хвала командире Мрккану Калуђеровићу, који у свему представљаше покојникове брата. Још једном доживотно благодарност свима онима, који нам било личним присуством, било ма којим другим путем изјавише своја саучешћа у нашој преголемој жалости.

Улцињ, 5. јануара 1911. год.
Ожалашћени: супруга Крсте; брат Марко; синови: Мато, Лука, Велимир, Петар и Илија; шћери: Маре, Јосе, Стане и Велика са осталом родбином.
Р. 320, број 61, 1, 1